

PUUPÄÄHATTU JORMA JOPE PITKÄSELLE!

Suomen Sarjakuvaseuran perinteinen kunniaapukinto Puupäähattu annettiin tänä vuonna sarjakuvataiteilija **Jorma Pitkäselle** hänen ansiostaan sanomalehtisarjakuvan tekijänä.

Palkinnon perustelujen mukaan "JOPE" on pystynyt alallaan ainutlaatuisen ajankohtaisuuteen sekä erinomaiseen kansallisten aiheiden käyttöön.

Jorma Pitkäselle on ainoa suomalainen piirtäjä, joka saa toimeentulonsa pelkästään sarjakuvia tekemällä. Tätä nykyä hän tekee kahdeksaa eri sarjakuvaa.

MIKSI JOPELLE?

Jorma Pitkäselle edustaa oloisamme harvinaista sarjakuvan alaa, sanomalehtisarjakuvaa, joka on sarjakuvakerronnan vaatvimpia muotoja. Sanomalehtisarjassa tarina on kerrottava kolmen tai neljän ruudun mittaan, mikä vaatii tekijältään poikkeuksellista muodon ja tyylin hallintaa.

Pitkäselle on tuotannossaan osoittanut paitsi ehtymätöntä ideointikykyä myös erinomaista ajankohtaisten teemojen käsittelytaitoa, joka on maailmanmittasakin varsin harvinaista.

JOPE:n sarjojen aihepiiri on vahvasti kansallinen, vaikka niiden taso onkin kansainvälistä huippuluokkaa.

Pitkäselleen piirrostyylillä on onnistuneesti alistettu palvelemaan sarjojen nopeaa tekemistä. Viiva on yksinkertaista ja selkeää, mikä soveltuu myös erinomaisesti sanomalehdessä toistettavaksi.

Näkymätön Viänänen on ideaaltaan sarjakuvahistorian suuria neronleimauksia: vaikutusmahdollisuuksiltaan vähäinen työtön pienviljelijä on kuvattu näkymättömäksi lukuun ottamatta päässä olevaa hatunreuhkaa. Näkymätön Viänänen on ilmestynyt jo 10 vuotta ja JOPE on piirtänyt siitä yli 2 600 strippiä eli yhden rivin sarjakuvaa.

Kaiken lisäksi Näkymätön Viänänen ilmestyy jatkuvasti aikupe-räisessä savonkielisessä asussa.

Jorma Pitkäselle toinen pääsarja on **Lempi**, joka on tehnyt taitei-

lijän tunnetuksi myös Etelä-Suomessa. Lempi on ilmestynyt 1980 lähtien Ilta-Sanomissa ja tässä sarjassa Pitkäselle ajankohtaisten asioiden käsittely on saavuttanut huippunsa.

Suomen lehdistön kannalta on ilahduttavaa, että Pitkäselleen kohdalla nimenomaan pienet paikallislehdet ovat hankkineet sivuilleen kotimaista sarjakuvaa. Mikäli suuremmat päivälehdet alkaisivat noudattaa paikallislehtien esimerkkiä hankkimalla sivuilleen suomalaista sarjakuvaa, voisimme päästä eroon ulkomaisen vaihtelevantasaisen sanomalehtisarjakuvan ylivallasta.

JORMA PITKÄNEN

Jorma Pitkäselle alias JOPE on suomalaisen sarjakuvan työn sankari. Suomenjokelainen 1947 syntynyt JOPE on sarjakuvantekijänä itseoppinut. Hän aloitti piirtäjänuransa 1973 Jyväskylän kesän illoisten kuvien piirtäjien päivien innoittamana. Pitkäaikainen työttömyys vaati henkistä purkautumista ja sarjakuvien tekemisestä löytyi sitten myös apu työttömyyteen.

Pitkäselle on nykyään ainoa suomalainen sarjakuvantekijä, joka saa toimeentulonsa pelkästään sarjakuvia tekemällä. Toisten ammattilaisten leivän leventäjänä on myös muuta graafista työtä.

Jorma Pitkäselle ensimmäinen sarjakuva **Näkymätön Viänänen** ilmestyi ensimmäisen kerran Sarjis-lehdessä. Sen jälkeen JOPE on tehnyt yli 20 eri sarjakuvaa, joista suurin osa on ollut yhden rivin mittaisia sanomalehtisarjoja.

JOPE:n nykyään tärkeimmät sarjat ovat edelleen ilmestyvän Näkymättömän Viänänen ohella **Lempi** sekä Cabaree Työnvälitys.

Lempi on tarina karjalaisesta eläkemummosta ja hänen elämäntaistostaan keskellä suurkaupunkia.

Cabaree Työnvälitys on irvailut 1978 lähtien työnvälitystoimen koukeroita yleisesti ja byrokratiaa erityisesti.

KUVA: KALERVO PULKKINEN

9415

JOPE